ИНТЕРВЈУ: ХРИСТИНА ИВАНОСКА, УМЕТНИК

ЗА УМЕТНИКОТ И ИСКРЕНОСТА

Христина Иваноска е претставничка на најмладата генерација ликовни уметници во Македонија. На почеток, само неколку биографски податоци за неа, колку за да се добие увид во нејзиното досегашно творештво. Родена е во 1974 год. во Скопје. Дипломирала на Факултетот за ликовни уметности во Скопје (1997), во класата на проф. Рубенс Корубин. Најмногу работи инсталации, цртежи-објекти, перформанс. Досега учествувала на повеќе групни изложби во земјава и во странство. Самостојни изложби: „Костум за двајца“, МКЦ, Скопје, 1999; „Празна соба“, Босвил, Швајцарија; Цртежи на собиобјекти, CIX Gallery, Скопје, 1999. Во изминатава година (2001) ја реализирање својата четврта самостојна изложба (ОГС, Скопје), а учествуваше и во двете „јавни“ изложби во Скопје - „Совршен спој“ (во рамките на меѓународниот проект „Капитал и пол“) и „Озарување на местото“. Во ова мини-интервју, таа искрено зборува за некои проблеми што ја допираат и за некои карактеристики на нејзиното творештво.

- ЗА УМЕТНОСТА И УМЕТНИКОТ

Би сакала да го преформулирам овој однос во „за искреноста и уметникот“. Кога би можела, кога би била доволно силна и паметна, би отфрлила сè и не знам дали би почнала од почеток.

- ЗА ТЕХНИКИТЕ

Сè што е комплицирано и што можам сама технички да го изведам ме возбудува.

- ЗА МАТЕРИЈАЛИТЕ (НА ПРВО МЕСТО ТЕКСТИЛОТ)

Кога почнав да го користам платното како материјал за себеизразување, тоа повеќе наликуваше на спонтана отколку на јасно дефинирана потреба. Меѓутоа, во обидот да ја пронајдам лич-

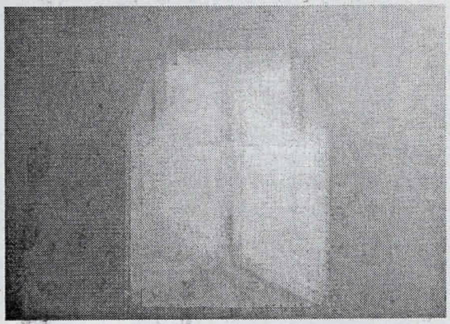

ната врска со овој материјал, јас ја открив врската-платно, која ги поврзува жените од моето семејство. Премногу лесно е тој да се окарактеризира како „женски“ материјал, без да го почувствуваш како материјал за работа. Работејќи со него, сфатив колку е возбудлива неговата моќ за трансформации и колку се широки и неисцрпни можностите што ги нуди за употреба.

Сепак, немам омилен материјал и се обидувам да не ја „жртвувам“ идејата поради материјалот, туку материјалите ги менувам во зависност од потребите на идејата при нејзиното техничко осмислување.

- ЗА ИНТЕРАКТИВНОСТА, Т.Е. ВКЛУЧУВАЊЕТО НА ПУБЛИКАТА ВО ДЕЛАТА И ЗА ТОА КАКО ТАА РЕАГИРА НА НИВ

Публиката и јас (моите дела) сме рамноправни. Сакам кога ги создаваме заедно. Сакам да го избегнам тоа чувство на инфериорност кај неа. Не се срамам да бидам и глупава, и смешна, и здодевна, и дрска, и безобразна пред неа. За мене уметноста е игра преку која можеме или не можеме да научиме нешто, понекогаш обидувајќи се сите заедно.

- ЗА ЖЕНСКОТО (АКО ВООПШТО ПОСТОИ, ИЛИ ЗА ПОВРЗУВАЊЕТО НА ДВАТА ПРИНЦИПА)

Понекогаш, мислам дека моите проекти немаат врска со уметност. Себично, но тие ми помагаат да се поднесам и совладам себеси.

- ЗА МИНИМАЛНОТО

Порано се преплашував од празен простор и ми требаше време да ја разберам и совладам едноставноста. Без непотребни комплицирања.

- ЗА ОТВОРАЊЕТО ИЛИ ИЗЛОЖУВАЊЕТО НА ИНТИМАТА ПРЕД ЛУЃЕТО (АКО ПОД ИНТИМА ГО ПОДРАЗБИРАМЕ ИСКАЖУВАЊЕТО НА ЛИЧНИТЕ СТАВОВИ, А НЕ САМО ИЗЛОЖУВАЊЕТО НА ПРИВАТНОСТА)

Одговорот е повторно поврзан со искреноста. Во исто време е многу лесно и многу тешко кога сакаш да кажеш и да покажеш нешто за себе. Лесно е ако искрено знаеш што сакаш да кажеш и ако тоа лично не те допира само тебе. Од друга страна, пак, за мене е најтешко како тоа да се постави - да ја изложиш интимата пред публиката, а да не бидеш патетичен и да ги искажеш личните ставови, а да не бидеш навредлив, или обратно.

- ЗА ИЗЛОЖБИТЕ

Тоа е како тест на издржливост, и ментална и физичка и материјална.

Маја ЧАНКУЛОВСКА